

OBSAH

Seznam použitých zkratk	XI
1 Pracovní právo a jeho obecné vymezení	1
1.1 Pracovněprávní vztahy	1
1.1.1 Subjekt	2
1.1.2 Obsah	3
1.1.3 Objekt	3
1.2 Zásady pracovního práva	4
1.2.1 Smluvní princip „co není zakázáno, je dovoleno“	4
1.2.1.1 Zákonný zákaz	5
1.2.1.2 Statusové věci	5
1.2.1.3 Minimální nebo maximální zákonný rozsah (minimax)	5
1.2.1.4 Dobré mravy	5
1.2.1.5 Veřejný pořádek a základní zásady	5
1.2.1.6 Ustanovení, která zapracovávají předpisy EU	6
1.2.2 Základní zásady pracovního práva	7
1.3 Vztah k občanskému zákoníku	7
2 Vznik pracovního poměru	11
2.1 Postup před vznikem pracovního poměru	11
2.2 Způsoby vzniku pracovního poměru	14
2.3 Jmenování	15
2.4 Pracovní smlouva	18
2.5 Zkušební doba	19
2.6 Povinnosti vyplývající z pracovního poměru a informování o obsahu pracovního poměru	21
2.7 Pracovní poměr na dobu určitou	22
2.8 Konkurenční doložka	23
3 Změna pracovního poměru	29
3.1 Změna subjektu	29
3.1.1 Změna na straně zaměstnance	29
3.1.2 Změna na straně zaměstnavatele	29
3.1.2.1 Přejedání práv a povinností	29
3.2 Změna objektu	30
3.3 Změna obsahu	30
3.3.1 Změna druhu práce	30

3.3.1.1	Zaměstnavatel je povinen převést zaměstnance na jinou práci (§ 41 odst. 1 ZP)	31
3.3.1.2	Zaměstnavatel může převést zaměstnance na jinou práci (§ 41 odst. 2 ZP)	32
3.3.2	Změna místa výkonu práce	34
3.3.2.1	Přeložení do jiného místa výkonu práce (§ 43 ZP)	34
3.3.2.2	Pracovní cesta (§ 42 ZP)	34
3.3.2.3	Dočasné přidělení	35
3.3.2.4	Dočasné přidělení v rámci agenturního zaměstnávání ..	36
4.	Přechod práv a povinností v pracovněprávních vztazích	39
4.1	Vymezení přechodu práv a povinností	39
4.2	Povinnost informování a projednání	40
4.3	Ochrana zaměstnance	40
4.3.1	Předmět přechodu práv a povinností	40
4.3.2	Garance shodných pracovních podmínek (nabytých práv)	41
4.3.3	Ochrana před skončením pracovního poměru	41
4.3.4	Zachování autonomie vůle zaměstnance	42
5	Skončení pracovního poměru	45
5.1	Uplynutí doby	45
5.2	Smrt	46
5.3	Rozhodnutí soudu, státního orgánu	46
5.4	Dohoda o rozvázání pracovního poměru	47
5.5	Výpověď'	48
5.5.1	Výpovědní doba (§ 51 ZP)	48
5.5.2	Výpověď' ze strany zaměstnance	48
5.5.3	Výpověď' ze strany zaměstnavatele	48
5.5.4	Zákaz výpovědi	50
5.6	Okamžité zrušení pracovního poměru (§ 55 a 56 ZP)	53
5.6.1	Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem (§ 55 ZP)	54
5.6.2	Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem (§ 56 ZP) ..	54
5.7	Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	55
5.8	Povinnosti zaměstnavatele při rozvázání pracovního poměru	56
5.8.1	Odstupné (§ 67 a 68 ZP)	56
5.8.2	Potvrzení o zaměstnání (§ 313)	57
5.8.2	Pracovní posudek (§ 314)	57
5.9	Neplatné rozvázání pracovního poměru	58
5.9.1	Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru uplatňované zaměstnancem (§ 69)	58
5.9.2	Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru uplatňované zaměstnavatelem (§ 70)	58

6	Pracovní doba a doba odpočinku	63
6.1	Délka pracovní doby	63
6.2	Rozvržení pracovní doby	64
6.2.1	Rovnoměrné rozvržení pracovní doby	64
6.2.2	Nerovnoměrné rozvržení pracovní doby	64
6.2.3	Pružné rozvržení pracovní doby	65
6.2.4	Konto pracovní doby	66
6.3	Práce přesčas	67
6.4	Noční práce	67
6.5	Pracovní pohotovost	68
6.6	Evidence pracovní doby	68
6.7	Doba odpočinku	68
6.7.1	Přestávka v práci	69
6.7.2	Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směnami (§ 90)	69
6.7.3	Nepřetržitý odpočinek v týdnu	70
6.7.4	Dny pracovního klidu a svátky (§ 91)	70
7	Dovolená	73
7.1	Výměra dovolené	73
7.2	Vznik práva na dovolenou a její výpočet	73
7.2.1	Dovolená za kalendářní rok nebo její poměrná část	74
7.2.2	Výpočet dovolené	74
7.2.3	Dodatková dovolená	75
7.2.4	Dovolená nad rámec zákoníku práce	76
7.3	Výkon práce pro účely dovolené	76
7.4	Čerpání dovolené	77
7.5	Náhrada mzdy za dovolenou	79
7.6	Krácení dovolené	79
7.6.1	Podmínky krácení	79
8	Odměňování	81
8.1	Pojem mzda a plat	81
8.2	Sjednávání mzdy a určování platu	81
8.3	Minimální mzda	83
8.4	Zaručená mzda	83
8.5	Stejná odměna za stejnou práci	84
8.6	Povinné příplatky u mzdy	86
8.7	Povinné příplatky u platu	87
8.8	Mzda nebo plat při výkonu jiné práce	88
8.9	Odměna za pracovní pohotovost	89
8.10	Splatnost a výplata mzdy, platu a odměny z dohody	90
8.11	Průměrný výdělek	91

9	Překážky v práci	95
9.1	Pojem, druhy a rozdělení překážek v práci	95
9.1.1	Finanční zajištění zaměstnance po dobu překážek v práci	95
9.1.2	Rozdělení překážek v práci	96
9.2	Překážky v práci na straně zaměstnance	98
9.2.1	Důležité osobní překážky v práci	98
9.2.1.1	Dočasná pracovní neschopnost a karanténa	98
9.2.1.2	Mateřská dovolená	101
9.2.1.3	Rodičovská dovolená	103
9.2.1.4	Poskytování dlouhodobé péče	104
9.2.1.5	Ošetřování dítěte nebo jiného člena domácnosti (od 1. ledna 2022 jiné fyzické osoby)	106
9.2.1.6	Jiné důležité osobní překážky v práci	108
9.2.2	Překážky v práci z důvodu obecného zájmu	109
9.2.2.1	Výkon veřejné funkce	110
9.2.2.2	Výkon občanské povinnosti	111
9.2.2.3	Jiné úkony v obecném zájmu	112
9.2.2.4	Pracovní volno související s brannou povinností	113
9.2.2.5	Překážky v práci z důvodu školení, jiné formy přípravy nebo studia	113
9.3	Překážky v práci na straně zaměstnavatele	114
9.3.1	Prostoj	115
9.3.2	Nepříznivé povětrnostní vlivy nebo živelní události	116
9.3.3	Částečná nezaměstnanost	116
9.3.4	Doba strávená na pracovní cestě nebo na cestě mimo pravidelné pracoviště jinak než plněním pracovních úkolů	117
9.3.5	Jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele	118
10	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	125
10.1	Všeobecné preventivní zásady	125
10.2	Odborná způsobilost	126
10.3	Preventivní prohlídky	127
10.4	Povinnosti zaměstnance	128
10.5	Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání	129
10.6	Osobní ochranné pracovní prostředky	131
11	Rovné zacházení a zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců	135
11.1	Rovné zacházení	135
11.2	Zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců	137
11.2.1	Ochrana žen v pracovněprávních vztazích	137
11.2.1.1	Zákazy některých prací a převedení na jinou práci	137

11.2.1.2	Další oprávnění těhotných zaměstnankyň, zaměstnankyň – matek, zaměstnanců pečujících o dítě a o jiné fyzické osoby	138
11.2.1.3	Ochrana pracovního poměru těhotných zaměstnankyň a zaměstnanců pečujících o děti	139
11.2.2	Ochrana mladistvých v pracovněprávních vztazích	139
11.2.2.1	Povinnosti zaměstnavatelů vůči mladistvým	139
11.2.2.2	Zákazy zaměstnávání mladistvých některými pracemi	140
12	Odpovědnost zaměstnance za škodu	143
12.1	Druhy odpovědnosti zaměstnance za škodu	143
12.1.1	Obecná odpovědnost	144
12.1.2	Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody	144
12.1.3	Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat	145
12.1.4	Odpovědnost za ztrátu svěřených věcí	146
12.2	Rozsah náhrady škody	147
12.2.1	Náhrada škody způsobená v rámci obecné odpovědnosti	147
12.2.2	Náhrada škody při nesplnění povinnosti k odvrácení škody	148
12.2.3	Náhrada schodku na svěřených hodnotách a náhrada za ztrátu svěřených věcí	148
13	Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	151
13.1	Druhy odpovědnosti zaměstnavatele za škodu	151
13.1.1	Obecná odpovědnost za škodu	152
13.1.2	Odpovědnost při odvrácení škody	153
13.1.3	Odpovědnost za škodu na odložených věcech	153
13.1.4	Odpovědnost za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání	154
13.2	Rozsah náhrady škody při obecné odpovědnosti, odpovědnosti při odvrácení škody a za škodu na odložených věcech	155
13.3	Rozsah náhrady škody a nemajetkové újmy vzniklé pracovním úrazem a nemocí z povolání	156
14	Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	159
14.1	Základní znaky dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	159
14.2	Dohoda o pracovní činnosti	161
14.3	Dohoda o provedení práce	162
14.4	Dohoda o pracovní činnosti vs. Dohoda o provedení práce	163

15 Kolektivní smlouva	167
15.1 Pojem kolektivní smlouvy a její druhy	167
15.2 Platnost, účinnost a závaznost kolektivní smlouvy	169
16 Kolektivní vyjednávání a řešení kolektivních pracovních sporů	173
16.1 Proces kolektivního vyjednávání	173
16.2 Kolektivní pracovní spory	174
16.2.1 Spor o uzavření kolektivní smlouvy	174
16.2.1.1 Stávka	175
16.2.1.2 Výluka	175
16.2.2 Spor o plnění závazků z kolektivní smlouvy	176
17 Právo na informace a projednání v pracovněprávních vztazích	179
17.1 Kolektivní pracovněprávní vztahy a jejich formy	179
17.2 Právo na informace	181
17.3 Právo na projednání	182
18 Zprostředkování zaměstnání agenturami práce	185
18.1 Pojem zprostředkování zaměstnání	185
18.2 Agentury práce	186
18.3 Právní vztahy při agenturním zaměstnávání	186
18.4 Agenturní zaměstnávání a podobná schémata	188
18.5 Právo na srovnatelné pracovní a mzdové podmínky	189
18.6 Výhody a nevýhody agenturního zaměstnávání	191
19 Odlišné podmínky zaměstnávání některých skupin zaměstnanců ..	193
19.1 Zvláštní skupiny zaměstnanců	193
19.2 Zaměstnávání cizinců	193
19.2.1 Zaměstnávání cizinců z EU, EHP a Švýcarska	193
19.2.2 Zaměstnávání cizinců z ostatních zemí	194
19.3 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	196
19.4 Výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte	197
Věcný rejstřík	199